

سید علی حسینی

جوانان و آسیب‌ها

نگاهی بر نقش دولت، خانواده و مراکز فرهنگی در آسیب‌زدایی

مؤلف:

آذر آقاداتاشی

www.ketab.ir

سرشناسه	: آقا داداشی، آذر
عنوان و نام پدیدآور	: جوانان و آسیب: نگاهی بر نقش دولت، خانواده و مراکز فرهنگی در آسیب زدایی/ آذر آقا داداشی
مشخصات نشر	: مشهد: کتابدار توس، ابومسلم، ۱۳۹۰.
مشخصات ظاهری	: ۱۶۰ ص.
فروست	: فرهنگ: ۱۰.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۷۷۲۳-۱۶-۶ ریال: ۵۰۰۰۰
وضعیت فهرست نویسی	: فیپا
موضوع	: برنامه ریزی فرهنگی
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۳ ت ۳۳ ن/ ۲۶۱ BP
رده بندی دیویی	: ۲۹۷/۷۵
شماره کتابشناسی ملی	: ۸۵۹۳۲۳۲

جوانان و آسیب
نگاهی بر نقش دولت، خانواده و مراکز فرهنگی در آسیب زدایی
آذر آقا داداشی

کتابدار توس، ابومسلم

شابک کتابدار توس: ۹۷۸-۶۰۰-۶۷۰۹-۰۶-۲

شابک ابومسلم: ۹۷۸-۶۰۰-۷۷۲۳-۱۶-۶

قیمت: ۵۰۰۰ تومان

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

تاریخ و نوبت چاپ: اول ۱۳۹۳

کلیه حقوق محفوظ است

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱۳	سرآغاز
	فصل اول / کلیات
۱۵	مقدمه
۱۵	تعریف جوان
۱۸	تعریف آسیب
۱۸	تبارشناسی
۱۹	انواع آسیب
۲۲	تعریف سلامت
	فصل دوم / جوانان و آسیب‌های اخلاقی و تربیتی
۲۷	تعاریف
۲۷	تبارشناسی
۲۸	ویژگی‌های حوزه‌ی اخلاق و تربیت در مسائل مربوط به جوانان

۲۸.....	۱- الزام وجود ادبیات خاص جهت گفتگو با جوانان و تعیین حدود.....
۲۹.....	۲- ایجاد فضا برای اثبات خود توسط جوانان.....
۳۰.....	۳- خودی نمودن موضوع در فرآیند انتقال اخلاقیات.....
۳۱.....	۴- داشتن صبر و حوصله در زمان همکاری با جوانان.....
۳۱.....	تأثیر اخلاق و تربیت در ایجاد جامعه‌ای شاداب و هدفمند.....
۳۳.....	تأثیر عوامل آسیب‌رسان، قلمرو و پیامدها.....
۳۴.....	وظیفه‌ی جوانان در میدان مبارزه با عوامل آسیب‌رسان.....
۳۵.....	الف) توجه به اصل مسئول و متعهد بودن انسان.....
۳۵.....	ب) توجه به وجود هدف و وظایف مشخص در فلسفه‌ی خلقت.....
۳۶.....	ج) الزام درک طرح باید و نیایدها.....
۳۷.....	نقش خانواده و والدین در مهار کردن عوامل آسیب.....
۳۹.....	نقش دولت در شکل‌گیری اخلاق و تربیت صحیح.....
۴۰.....	۱- برداشت، طرح و برنامه‌های دولت از آینده.....
۴۰.....	۲- دولت و مدیریت سیال.....
۴۱.....	۳- دولت و پیمایش مسیر در آینده.....
۴۲.....	۴- دولت و مدیریت سیاسی.....
۴۳.....	نقش آموزه‌های دینی در مبارزه با عوامل آسیب.....
۴۵.....	نقش حوزه‌های علمیه در کاهش عوامل آسیب.....
۴۸.....	کارکرد مراکز فرهنگی در مصون داشتن جوانان از آسیب‌ها.....
	فصل سوم / جوانان آسیب‌های فکری - عقیدتی
۵۳.....	تعاریف.....

- آسیب‌های فکری - عقیدتی و عملکرد آنها..... ۵۳
- آسیب‌های عقیدتی در تایخ اسلام..... ۵۵
- الف - آسیب ناشی از قدرت‌مداران زورگو..... ۵۶
- ب - نبود سیستم آموزشی قوی..... ۵۸
- ج - ادبیات مسخ شده و فاقد قدرت تحرک‌آفرینی..... ۵۹
- آسیب‌های عقیدتی و تهدید آنها..... ۶۱
- ۱- دور شدن رو به تزايد مراکز تفسیر اندیشه‌ی دینی از مراکز علمی..... ۶۱
- ۲- دور شدن از هدف اسلامی نمودن عرصه‌ی سیاست..... ۶۳
- ۳- روزمرگی در نظام آموزشی..... ۶۴
- ۴- فرو پاشی نظام سنتی خانواده و عدم شکل‌گیری خانوادگی نوین..... ۶۵
- نقش دولت در برخورد با پدیده‌ی آسیب جوانان..... ۶۶
- الف - اعمال نگاه مجرمانه به اختلالات دامن‌گیر جوانان..... ۶۷
- ب - کاهش تصدی‌گری دولت در مراکز خصوصی..... ۶۷
- ج - کاهش بار معنوی فعالیت‌های کلی اجتماعی..... ۶۸
- د - درگیری مستمر سیاسی در تمام دوره‌ها (تقویم سیاسی)..... ۶۹
- راه‌کارهای به حداقل رساندن آسیب‌های فکری - عقیدتی..... ۷۰
- ۱- الزام ارتباط حوزه‌های علمیه با نسل جوانان..... ۷۰
- ۲- اهمیت به نقش کانون‌های فرهنگی در کاهش آسیب‌ها..... ۷۱
- ۳- توجه به ظرفیت آموزه‌های دینی در آسیب‌زدایی..... ۷۱
- فصل چهارم / جوانان و آسیب‌های اجتماعی**
- اهداف مورد نظر جامعه..... ۷۳

- ۷۴..... فراگیری آموزش‌های لازم برای دستیابی به اهداف مورد نظر
- ۷۵..... اجرای قوانین و مقرراتی برای توالی منطقی رفتارها
- ۷۵..... مهیا نمودن امکانات برای تحقق آرزوها و انتظارات در دسترس
- ۷۵..... حضور نیروی متبلوری از اراده‌ی ملت به نام دولت
- ۷۶..... توزیع مسئولیت‌ها بر مبنای مهارت‌ها
- ۷۷..... زمینه‌های اجتماعی عوامل آسیب‌سان در نزد جوانان
- ۷۸..... آسیب‌های اجتماعی در جوانان و پیامدهای آنان
- ۷۹..... الف - سپردن کار به کاردان
- ۸۰..... ب - نگاه و تفکر سیستماتیک به تربیت جوان
- ۸۱..... ج - فرزند زمان بودن جوان
- ۸۱..... د - نیاز به مسلح شدن جوان امروز به ابزار عقیده، اخلاق و تربیت
- ۸۲..... نقش جوانان در کنترل اثرگذاری عوامل آسیب‌سان
- ۸۳..... ۱- آشنایی جوانان با رسالت انسانی خویش
- ۸۴..... ۲- باور جوانان مبنی بر صاحب مملکت بودن
- ۸۴..... ۳- دادن پاسخ‌های جامع، روشن و واقع‌بینانه به سؤالات جوانان
- ۸۵..... وظایف والدین در خصوص آسیب‌شناسی و آسیب‌زدایی
- ۸۶..... الف ایجاد کانونی گرم، پرمحبت و پرکشش در خانواده
- ۸۷..... ب- الزام آشنایی جوان با عوامل تغییرات محیط بیرونی
- ۸۸..... ج- افزایش ارتباط والدین با مراکز آموزشی و تعلیم و تربیتی
- ۸۸..... د- ارتباط والدین با مراکز تربیتی و مشارکت در عرصه‌ی تصمیم‌گیری
- ۸۹..... وظایف دولت در قبال آسیب‌های اجتماعی و آسیب‌زدایی

- نیاز به نظم عالمانه‌ی مشارکت مردم در تصمیم‌گیری و تصمیم‌سازی ۹۰
- فقدان ضابطه‌مندی در توزیع عادلانه‌ی فرصت‌ها ۹۱
- نقش کانون‌های فرهنگی مساجد در تأثیرات آسیب‌های اجتماعی ۹۲
- حوزه‌ی فرهنگ دینی و سیاست ۹۳
- حوزه‌ی رفتارهای اجتماعی ۹۳
- تدارک فعالیت‌های تفریحی و ورزشی ۹۴
- برگزاری نشست‌هایی با حضور جوانان ۹۴
- آموزه‌های دینی و جایگاه آن در شناسایی و کنترل عوامل آسیب ۹۵

فصل پنجم / جوانان و آسیب‌های اقتصادی

- آسیب‌های ناشی از تحولات و تغییرات اقتصادی ۹۷
- ۱- رشد و توسعه و تأثیر آنها در کاهش و یا افزایش تأثیرات آسیب ۹۸
- ۲- عادلانه نمودن فرصت بهره‌برداری از موقعیت‌ها و امکانات ۹۹
- ۳- بهره‌گیری مناسب از آموزه‌های دینی در تفسیر برنامه‌های اقتصادی ۱۰۱
- ۴- ایجاد امکان فعالیت آسان از سوی دولت برای مردم ۱۰۲
- مناسبات اقتصادی و گسترش آسیب‌ها ۱۰۳

فصل ششم / جوانان و آسیب‌های فرهنگی - هنری

- آسیب‌های موجود در عرصه‌های فرهنگی ۱۰۶
- الف - مشخص نبودن سیاست‌های راهبردی عرصه‌ی فرهنگ ۱۰۷
- ب - جلوگیری از ورود سلیقه‌ای و احساسی ۱۰۹
- ج - عالمانه عمل نمودن در سپردن مدیریت حوزه‌ی فرهنگ ۱۱۰
- نقش دولت در آسیب‌زدایی عرصه‌ی فرهنگی ۱۱۲

- عدم انطباق متون درسی رشته‌های تحصیلی با نیازمندی‌های جامعه..... ۱۱۲
- دور شدن هنر از وظیفه‌ی بروز دادن فهم و درک ما از طبیعت..... ۱۱۳
- نیاز ورزش و فعالیت‌های تفریحی به باز تعریفی کامل از خود..... ۱۱۳
- نیاز به مدیریت توانمند و با سلیقه در عرصه‌ی اطلاع‌رسانی..... ۱۱۴
- خطر گسست نسل‌ها و امکان جبران آن با باورها و ارتباط‌های قوی..... ۱۱۵
- نیاز به حضور دولت برای صرف هزینه‌ی در عرصه‌ی فرهنگ..... ۱۱۵
- نقش آموزه‌های دینی در میدان تولید عناصر فرهنگی..... ۱۱۷

فصل هفتم / جوانان و آسیب‌های سیاسی

- تعریف سیاست..... ۱۲۲
- مفاهیم عرصه‌ی سیاست..... ۱۲۲
- ۱- فرصت..... ۱۲۳
- ۲- امکانات..... ۱۲۳
- ۳- تصمیم‌سازی..... ۱۲۳
- ۴- تصمیم‌گیری..... ۱۲۴
- آسیب‌های احتمالی موجود در عرصه‌ی سیاست و دامنه‌ی اثر آنها..... ۱۲۴
- الف - مدیریت بر زمان..... ۱۲۵
- ب - راه‌اندازی فرایند تبدیل منابع و امکانات به سرمایه‌های مولد..... ۱۲۵
- ج - راه‌اندازی فرایند جدی و هدفمندی تصمیم‌سازی..... ۱۲۵
- د - ایجاد فضای مسألت‌آمیزی برای اتخاذ تصمیم دقیق..... ۱۲۶
- آسیب‌های سیاسی در عرصه‌ی فعالیت جوانان..... ۱۲۷
- قلمرو و محدوده‌ی آسیب‌پذیری جوانان در عرصه‌های سیاسی..... ۱۲۸

جوانان و نحوه‌ی حضور آنان در فرایند بهره‌برداری از فرصت عمر ۱۲۹

واقع بینانه نبودن نگاه جوانان به امکانات ۱۲۹

تصمیم‌سازی جوانان زمینه‌ی حضور در تصمیم‌گیری ۱۳۰

ایجاد زمینه‌های مناسب برای تمرین جوانان ۱۳۱

نقش والدین در آسیب‌زدایی سیاسی ۱۳۲

۱ - مطالعه‌ی جریان‌ات سیاسی ۱۳۲

۲ - پی‌گیری علایق و دلبستگی‌های سیاسی ۱۳۳

۳ - ایجاد ارتباط با افراد با تجربه ۱۳۴

د - شناسایی علایم در روند تکوینی رفتارهای سیاسی ۱۳۴

نقش کانون فرهنگی در شناسایی و مبارزه با آسیب‌های سیاسی ۱۳۴

جایگاه آموزه‌های دینی در بازشناسی مفاهیم سیاسی ۱۳۶

جوانان و محیط‌های سیاسی ۱۳۷

فصل هشتم / اقدامات محفوظ دارنده‌ی جوان از عوامل آسیب

ویژگی‌های اقدامات حفاظتی ۱۴۰

الف داشتن سرعت عمل ۱۴۰

ب - گسترده نمودن اقدامات ۱۴۱

ج - واقع بینانه نمودن راه‌های شناسایی و مبارزه با عوامل آسیب ۱۴۳

تأثیرات عوامل آسیب بر جوانان ۱۴۴

عوامل مؤثر در محدود نمودن تأثیرات عوامل آسیب ۱۴۵

۱ ارائه‌ی تعریف و تفسیر روشن از اهداف جامعه ۱۴۶

۲ - تشکیل سازمان‌های تدوین و تفسیر کننده‌ی آموزه‌های دینی ۱۴۷

- ۱۴۹ وظایف و تکالیف جوانان در آسیب‌های تهدید کننده
- ۱۵۰ اهمیت شاخص‌های رفتاری در محدود نمودن تأثیر عوامل آسیب
- ۱۵۱ الف - الزام داشتن تئوری و فرضیه‌ی مناسب
- ۱۵۲ ب - اهمیت ارزش‌های تقویت کننده‌ی ایمان جوانان
- ۱۵۳ ج - اهمیت معیارها در جلوگیری از عمل عوامل آسیب‌رسان
- ۱۵۵ د - نقش الگوها در مبارزه با عوامل آسیب‌رسان

سراغاز:

بدون تردید دوره‌ی جوانی به خاطر این که پل ارتباطی بین گذشته، حال و آینده‌ی جامعه محسوب می‌شود، در میان همه‌ی ملل و دول بسیار مهم و حیاتی به شمار می‌رود و به این سبب در تمام جوامع با دغدغه و وسواس خاصی برای مدیریت تمام تحولات و تغییراتی که می‌تواند این دوره را تحت تأثیر بگیرد، طرح و برنامه ارائه می‌گردد.

در کشور ما نیز چه در زمان‌هایی که هنوز فکر و اندیشه‌ی اسلامی مقدرات آن را تحت نظر خود نگرفته بود و چه در ادواری که نظام ارزشی اسلام نوع نگاه و رفتار مردم را زیر فرمان و هدایت گرفته، جوانی به عنوان دورانی طلایی شناخته می‌شود که دستورات مؤکدی برای برنامه‌ریزی و هدایت عالمانه‌ی آن وارد شده است. از این رو تلاش شده تا در مجموعه‌ای که تقدیم محضر شریف فرهنگ‌دوستان می‌گردد، این امور با دقت تمام زیر نظر گرفته شود و در ارائه‌ی تصویری روشن از دوره‌ی جوانی و بایدها و نبایدهایی که در توجه و مدیریت این دوره به کار گرفته شود، با ارائه‌ی تزارهای عالمانه از تمام توان علمی خود و دوستان عزیز صاحب دغدغه بهره‌برداری لازم به عمل آید. ولی موضوعی که در تکمیل مباحث صورت گرفته باید مورد توجه قرار گیرد این است که آسیب‌شناسی مقوله‌ای منتسب و تأثیرپذیر از زمان و مکان است و از این روی ممکن است که نگارنده با تأثیرپذیری از زمان و مکان زندگی خود، نتوانسته باشم که در به جا آوردن درست وظایف مطالعاتی و تحقیقاتی از تمام توان و ظرافت کاری مورد نیاز استفاده نمایم. به همین سبب عذر تقصیر به جا آورده و امید است که خوانندگان گرامی کاستی‌ها را با بلند نظری بر نگارنده ببخشایند و آن چه را که تقدیم حضور می‌گردد، تحفه‌ی درویشی بدانند که با اتکا به داشته‌های خود تلاش داشته تا به جامعه‌ی خود بگوید که برای دستیابی به توسعه‌ی همه جانبه و پایدار که

بتوانند محور پیشرفت در همه‌ی زمینه‌ها گردد، باید رسیدگی به وضعیت عمومی جوانان و هدایت آنان به شاه راهی که با کمترین هزینه و بیشترین سرعت اهداف متعالی خلقت و رسیدن به رسالت انسانی را محقق گردانند، در اولویت قرار گیرد و منابع و فرصت‌های لازم صرف این امر شود.

هر چند که باید از تمامی مساعی به کار گرفته شده (از سوی مسئولان اجرایی، آموزشی و حتی والدین) قدردانی نموده و تأکید داشته باشیم که تمام عناصر اجتماعی ذیربط با موضوع جوانان آن چه را که در اختیار داشته‌اند صرف شناسایی و پرورش استعدادهای جوانان نموده‌اند، اما مواردی که از آسیب در نزد جوانان و فرایندهای تعلیم و تربیتی آنان مشاهده می‌شود واقعیت‌هایی هستند که برای مبارزه در جهت ریشه‌کنی و یا کنترل آنها الزام است که اقداماتی در خور و برنامه‌هایی واقع‌بینانه به کار گرفته شود و این کار باید بدون گرفتن انگشت اتهام به سوی کسی و یا جریانی خاص صورت پذیرد، زیرا قصد ارائه‌ی کمک به جامعه‌ی اسلامی برای اصلاح و تقویت روش‌های تعلیم و تربیتی است تا با تربیت نیروی انسانی توسعه یافته امکان دستیابی به پیشرفت و ترقی جامع و پایدار فراهم آید.

در پایان جا دارد از حمایت‌های خانواده‌ی عزیزم و تمام بزرگوارانی که مرا در تدوین مطالب این کتاب همراهی و یاری فرمودند، تقدیر و تشکر کرده و برای همه‌ی آن عزیزان از خداوند متعال علو درجات و برکات آرزو نمایم.

آذر آقاداتاشی

بهر - زمستان ۱۳۹۱